

RIISTAN VUOKSI

Huhtikuu 2017

SUOMEN
RIISTAKESKUS
FINLANDS VILTCENTRAL

SISÄLLYS

- 3** Uudistunut metsästäjätutkinto
– tähtäimessä vastuullisuus
- 4** Metsästäjätutkinto opettaa
vastuullisuutta ja luontotietoutta
- 6** Uutta tietoa hirvieläinten kannanhoitoon
- 8** Suurpetokantojen seuranta
– petoyhdyshenkilöt paljon vartijoina
- 10** Petoyhdyshenkilön muotokuva
- 11** Susiasiat hoituvat yhteisvoimin
- 12** Riistatoimijat tutuiksi
- 14** Tungosta majavavesillä
- 16** Oma riista
-palvelu auttaa SRVA-toimijoita
- 18** Riistatalouden yritystoiminnan haasteet

Toimitus: **Mirja Rantala**, Suomen riistakeskus
Graafinen suunnittelu: **Ilkka Eskola**, Hansaprint Oy
Painopaikka: **Hansaprint Oy**, 2017
Sisällysluettelon kuva (karhuemo poikasineen): **Adam Willoughby Knox**
Kannen kuva (majava): **Pertti Harstela**, Vastavalo.fi

Riistan vuoksi -lehti muuttuu verkkolehdeksi, joka toimitetaan sidosryhmille sähköpostitse.

Jari Pigg
Apulaisjohtaja
Suomen riistakeskus

UUDIŠTUNUT METSÄSTÄJÄTUTKINTO

– tähtäimessä vastuullisuus

■■■ Uusimuotoinen metsästäjätkinto otettiin käyttöön tämän vuoden alusta. Taustalla on usean vuoden kehitystyö, jossa uudistettiin tutkinto-materiaalien lisäksi kokonaan Metsästäjän opas ja tutkintokoulutuksessa käytettävä opetusmateriaali. Tutkintoon valmistautuville on tuotettu sähköistä oppimateriaalia myös uuteen koulutusportaaliin. Se ei ole pelkästään aloittelijoille suunnattu video- ja Powerpoint-kavalkadi, vaan koulutusportaali on tarkoitettu kaikkien metsästäjien sekä metsästyksessä ja riistaeläimistä kiinnostuneiden käyttöön.

Uusimuotoisen tutkintokoulutuksen ja tutkinnon lähtökohta on vastuullisuuden lisääminen. Vastuullisuuden elementteinä voidaan pitää esimerkiksi korkeaa metsästysetiikkaa, hyvää lajintuntemusta, turvallisuutta, ampumataidon kehittämistä ja omien rajojen tiedostamista, hyviä metsästäjätapoja ja saalisahneuden välttämistä. Metsästäjää opastaa polun alkutaipaleelle vastuullisuuden koulutusohjelma, jossa riistanhoitoyhdistysten kouluttajat istuttavat uusiin metsästäjiin kiinnostuksen ja suoranaisten innostuksen oppia lisää metsästyksessä ja riistasta.

Tutkinnon suoritettuaan uusi metsästäjä ei suinkaan ole kaiken osaava ammattipyyttäjä, mutta hänellä on oikeus lähteä itsenäisesti kehittämään taitojaan ja tietämystään käytännön metsästyksen harjoittajana. Niin sanotulla teoriapuolella esimerkiksi muuttuva lainsäädäntö, muutokset riistaeläimistössä ja uudet ajatukset metsästysverotuksessa luovat jatkuvan tarpeen tietojen päivittämiseen – siis uuden tiedon omaksumiseen. Nykyisten ja tulevien uusien metsästäjien halutaan olevan aiempia sukupolvia tiedonjanoisempia ja tiedonhaluisempia – ja toki myös taitavia metsästyksen harjoittajia. Perinteisen painetun sanan lisäksi älypuhelin- ja nettimaailmaan tarjotaan uutta tietoa metsästäjien ulottuville. Lisäksi Metsästäjä-, Jägaren-, Jahti- ja kaupallisten metsästyslehtien toivotaan edelleen kuuluvan metsästäjien lukemistoon.

Uutena elementtinä ja eräänlaisena jatkokurssina uusille metsästäjille ovat Suomen metsästäjäliiton suunnittelemat ja metsästys- tai ampumaseurojen organisoimat Metsästysammunnan ABC -koulutukset, joista kerrotaan metsästäjätkintojen ja -koulutusten ohessa. Metsästyksessä käytettävät ampuma-aseet, niiden ominaisuudet ja käyttö, aseturvallisuus ja ampumaraodoilla toimiminen halutaan tehdä tutuiksi uusille metsästäjille muutaman illan pituisilla kursseilla. Kurssin käyminen ei ole pahasta varttuneemmillekaan metsästyskortin haltijoille, joista monilla ampumaradalla harjoittelemisen jää valittavan vähälle. Kurssin käytyään tietää, miten radoilla toimitaan, ja jatkossa ampumaradalla käyminen on luontevaa ja jokainen tuntee olevansa mukavuualueellaan. ●

Marko Mikkola, erikoissuunnittelija, Suomen riistakeskus

METSÄSTÄJÄTUTKINTO OPETTAA VASTUULLISUUTTA JA LUONTOTIETOUTTA

Uudistuneen metsästäjätutkinnon materiaalit kasvattavat metsästäjistä vastuullisia riistavarojen hyödyntäjiä ja hoitajia. Vuoden 2017 alusta käyttöön otettu metsästäjätutkinto ja sen oppi- ja koulutusmateriaalit tarjoavat uusille metsästäjille hyvät lähtökohdat harrastuksen aloittamiseen.

■■■ Metsästäjätutkinnon materiaalit ovat hyvä tietopaketti tutkinnon suorittajille ja jo kokeneemmille harrastajille. Suomen riistakeskuksen koulutusportaalista myös ei-metsästävät kansalaiset löytävät erinomaista luontotietoutta. Uusien video- ja harjoittelumateriaalien avoimuus lisää tietoa metsästyksestä ja siitä, mitä asioita metsästäjien täytyy osata aloittaessaan harrastustaan.

Metsästäjän opas on luontoharrastajan yleisteos

Metsästäjätutkintouudistus on merkittävä ympäristökasvatusteko. Metsästäjätutkinnon suorittaa vuosittain noin 7000 suomalaista. Lisäksi koulutusportaalien videogallerian videoihin ja äänitiedostoihin on vapaa pääsy kaikilla kiinnostuneilla.

Metsästäjän oppaan laajoja hyödyntämismahdollisuuksia kuvaa se, että opasta on pyydetty lisättäväksi yliopisto-opiskelijoiden kurssikirjallisuuteen. Tutkintoaineistosta voi opiskella muun muassa riistalajien tunnistamista. Oppaan lukemista voikin suositella yleissivistävänä teoksena jokaiselle.

Painettu kirja on myytävänä Suomen riistakeskuksen verkkokaupasta 30 euron hintaan. Opas on julkaistu myös monipuolisena verkkokurssina, johon voi tilata 12 kuukauden luku-oikeuden Suomen riistakeskuksen koulutusportaalien verkkokaupasta 25 euron hintaan.

Vastuullisuuden koulutusohjelma

Metsästäjän opas, tai sen verkkokurssiverio, kannattaa lukea ennen vapaaehto-

seen metsästäjätutkintoon valmentavaan koulutukseen osallistumista. Tällä noin 12 tuntia kestäväällä lähiopetusjaksolla kerrataan oleellisia asioita kokeneiden kouluttajien johdolla. Koulutuksen havaintomateriaali, kouluttajien kokemus ja vuorovaikutteinen ympäristö, missä voi kysyä mieltä askaruttavista asioista, syventää ja laajentaa oppimista.

Metsästäjän opas, tutkintokoulutus ja metsästäjätutkinto muodostavat vastuullisuuden koulutusohjelman, jonka läpikäytyään aloittava metsästäjä ymmärtää turvallisuuden, metsästysetiikan sekä hyvien metsästäjätapojen merkityksen. Koulutusohjelma keskittyy välttämättömien tietojen oppimisen lisäksi asennekasvatukseen. On tärkeää, että uusi harrastaja sisäistää aktiivisen tietojen ja taitojen kehittämisen merkityksen. Metsästäjän on seurattava lainsäädännössä tapahtuvia muutoksia, jotka koskettavat pyyntimenetelmien ja -välineiden käyttöä tai riistalajien metsästystä. Nopeasti muuttuvassa maailmassa tietolähteinä täytyy hyödyntää printtimedian rinnalla myös muita materiaaleja.

Lajitunnistukseen lisää vaativuutta

Harrastusta aloittaessaan uudet metsästäjät eivät voi olla riistaeläintieteen professorin tasoisia lajituntijoita, mutta tutkinnon läpäiseminen edellyttää hyvät perustiedot lajien tunnistamisesta. Tämän osion laajuutta ja vaativuutta on nostettu aikaisemmasta. Lajituntemusosion koulutusmateriaaleja ovat lintujen osalta olleet tekemässä kansainvälisesti arvostetut lintualan ammattilaiset Jari Peltomäki (Finnature Oy) ja Harri Taavetti.

Aiempaa vaativampi tutkinto ja laadukkaat oppimateriaalit auttavat uusia harrastajia saavuttamaan hyvän lähtötason lajien tuntemuksessa. Tärkeintä on omaksua, ettei metsästäjä koskaan ammu ellei laji ole tunnistettu luulliseksi riistaksi ja ellei ampumatilanne ole sopiva heti tappavan osuman ampumiseksi. Epävarmoissa tilanteissa ampumatta jättäminen on yksi tärkeimmistä metsästäjän taidoista.

Aseenkäsitelyssä tärkeintä on turvallisuus

Vaikka metsästystä on mahdollista harrastaa käyttämättä aseita, turvallisten aseenkäsittelytaitojen oppiminen on harrastuksen alkuvaiheessa tärkeää kaikille uusille metsästäjille. Tieto, miten metsästäjiä koulutetaan, lisää myös muiden kansalaisten turvallisuuden tunnetta. Tutustuminen Metsästäjän oppaan materiaaleihin tai metsästäjätutkintouudistuksen rinnalla toteutettuun Suomen Metsästäjäliiton metsästysammunnan ABC –verkkosivuston videoihin auttaa muodostamaan realistisen kokonaiskuvan oikeanlaisesta aseenkäsittelystä. Opetuksessa korostetaan turvallisuutta ja vielä kerran turvallisuutta.

Ampumataitojen kehittäminen jää aloittavan harrastajan omatoimisuuden varaan, sillä vasta oman aseensa hankkimisen jälkeen on mahdollista harjoitella aktiivisesti. Jotta harjoittelussa pääsee heti vauhtiin, eikä tarvitse oppia kantapään kautta, Suomen Metsästäjäliitto on kehittänyt vapaaehtoisen Metsästysammunnan ABC -jatkokurssin, jolle Suomen riistakeskus on myöntänyt rahoitusta. Projektin videot ja kuvamateriaalit ovat niin metsästäjätutkintoon valmentautuvien kuin kaikkien kansalaisten katsottavissa.

Käytännön aseenkäsittelytaitojen harjoittelu tapahtuu aina ampumaradalla. Metsästäjätutkintoon valmentavissa koulutuksissa järjestetään paikallisten mahdollisuuksien mukaan kurssilaisille tutustumiskäynti ampumaradalla, missä on mahdollisuus ampua koelaukauksia ohjatusti – jälleen turvallisuutta korostaen. Suomen Metsästäjäliiton Metsästysammunnan ABC -koulutukseen osallistumalla saa yksityiskohtaisempaa aseenkäsittelykoulutusta. Koulutuksessa voi käyttää omaa asetta. Ampuma- ja aseenkäsittelytaitoja tulee harjoitella mahdollisuuksien mukaan aina omalla aseella, sillä oman aseensa ja siinä käytettävien patruunoiden tunteminen on tärkeintä.

METSÄSTÄJÄN OPAS

Metsästäjätutkinnon vaatimusten omaksumiseksi teoriaa on havainnollistettu valokuvilla, piirroksilla ja videoilla.

■ Suomen riistakeskuksen koulutusportaali:
<https://koulutus.riista.fi>

■ Julkinen metsästäjä-tutkintomateriaali koulutusportaalissa:
<https://koulutus.riista.fi/kurssi/metsastajatutkinto/>

■ Suomen riistakeskuksen lajintuntemusvideot koulutusportaalissa:
<https://koulutus.riista.fi/dreambroker-kategoria/lajintuntemus/>

■ Suomen Metsästäjäliiton Metsästysammunnan ABC -verkkosivusto:
www.ammunnanabc.fi

Kouluttajien kokemuksia ■

Helsinki on järjestänyt kahdeksan kurssia ja tutkintoa. Kouluttajien kokemukset ovat olleet hyviä. Materiaali on selkeä ja havainnollinen, "sitä ei tarvitse hävetä" - kuten eräs kouluttajistamme vaatimattomasti asian ilmaisi. Olennaisen poimiminen on helpottunut, tärkeät pykälät, tumerkit ja yksityiskohdat tulevat ikään kuin matkanvarrella ja osana kokonaisuutta, jolloin ne perusteltuina jäävät mieleen.

Hyvä materiaali ei yksin takaa tulosta, sekä kokeilaiden että kouluttajien on otettava vastuu sen käytöstä. Oppilasryhmät ovat aina erilaisia, samoin opettajat. Parhaimmillaan kurssi on, kun opettaja on omalla mukavuusalueellaan ja oppilailla on lisäksi vapaus kysellä ja keskustella. Tarvit-tavan rentouden saavuttamiseksi on opettajan tutustuttava materiaaliin ja laitteisiin huolella ennen kurssia. Aineistoa on runsaasti, 12 tuntia taitaa olla minimi koulutuksen läpiviemiseen kunnialla.

Paula Laukkanen, Helsingin riistanhoitoyhdistyksen toiminnanohjaaja

Jani Kõrhämo, riistapäällikkö, Suomen riistakeskus
Tuomas Kukko, tutkija, Luonnonvarakeskus

UUTTA TIETOA HIRVIELÄINTEN KANNANHOITOON

Hirvitiedon keruu uudistui syksyllä 2016, kun saalis- ja havaintotiedot voitiin palauttaa sähköisesti Oma riista -palvelussa. Kaikista Suomen hirveä metsästäväistä seuroista ja seurueista lähes 90 prosenttia otti Oma riista -palvelun hirviominaisuudet käyttöönsä.

■ ■ ■ Metsästysseurat valmistautuivat hirvitiedon keruuseen määrittämällä palveluun alueensa, perustamalla hirviryhmät ja kutsumalla jäseniä mukaan käyttämään palvelua. Sähköisesti voitiin ilmoittaa myös metsästyksenjohtajat ja varajohtajat. Metsästyksen aikana käyttäjät pystyivät kirjaamaan hirvisaaliit talteen maastossa älypuhelimella Oma riista -mobiliisovelluksella. Metsästyksenjohtajille jäi tehtäväksi kirjata verkkopalvelussa metsästyksen olosuhdetiedot, eli jahtiin käytetty aika, metsästystapa, lumitilanne sekä metsästäjien ja koirien lukumäärät. Lisäksi metsästyksenjohtajan tuli hyväksyä metsästäjien saalis- tai havaintomerkinnät niin, että kukin hirvi tilastoitui vain kerran.

Reaaliaikaista tietoa

Jahdinaikainen tietojen kirjaaminen mahdollistaa lähes reaaliaikaisen metsästyksen seurannan kaikille seuran kutsun hyväksyneille jäsenille. Oma riista -palveluun kirjatusta tiedosta päivittyy joka yö Luonnonvarakeskuksen tuottamat raportit, joista voidaan seurata ajantasaisesti saalis- ja havaintokertymisiä kaavioiden, lämpökarttojen ja koontiraporttien muodossa. Tiedot näkyvät riistanhoitoyhdistyksen, hirvitalousalueen, Suomen riistakeskuksen alueen ja koko maan tasoilla. Seuran tarkat tiedot näkyvät kuitenkin vain kyseisen seuran jäsenille. Viime metsästyskauden aikana tieto oli ensimmäistä kertaa kaikkien saatavilla.

Hirvitalousalueille on asetettu hirvikannan kokoa ja rakennetta koskevat tavoitteet ja verotussuositukset. Ajantasaisen saalis- ja havaintotiedon avulla seuroissa voidaan seurata metsästyksen

tilannetta sekä kohdentaa metsästystä tarpeen mukaan tavoitteiden toteuttamiseksi ja päättää esimerkiksi niin sanottujen pankkilupien käyttämisestä yhteislupa-alueen sisällä.

Kanta-arviot aiempaa nopeammin

Luonnonvarakeskuksen tavoitteena on jatkossa tuottaa metsästyskauden aikana päivittyvä reaaliaikainen hirvikanta-arvio. Siinä arvioidaan kuluva kauden aineiston pohjalta kantatilanne ja ennustetaan kauden lopun tulos suhteessa asetettuihin tavoitteisiin noudatettaessa suunniteltua verotusta. Tämän kannanhoitoa helpottavan raportin tuottamista kehitettiin menneen jahtikauden aikana. Jatkossa tiedon on tarkoitus olla hyödynnettävissä kaikilla alueilla loppukauden verotuksen suuntaamisessa.

Oma riista -palvelun kautta kertyvä tieto auttaa kevätalvisten varsinaisten kanta-arvioiden tuottamista, kun koko kauden aineisto voidaan koostaa maanlaajuisesti aiempaa nopeammin ja havainnot sekä saaliit ovat paikkaan sidottuja. Tämän arvioidaan mahdollistavan kanta-arvioiden tuottamisen nykyistä aikaisemmin keväällä, ja tiedon oikea-aikaisen hyödyntämisen verotussuunnittelusta alkaen.

Saalistiedot voi ilmoittaa Oma riista -palvelussa hirven lisäksi valkohäntäpeurasta ja metsäkauriista. Lähitulevaisuudessa tavoitteena on pienten hirvieläinten kannanarvioinnin kehittäminen. Tämä edellyttäne myös niitä koskevan havaintotiedon keräämistä ja Oma riista -palvelun edelleen kehittämistä.

Oma riista

Simo Nummela

Olli Kursula, vs. riistapäällikkö, Suomen riistakeskus

SUURPETOKANTOJEN SEURANTA

– petoyhdyshenkilöt paljon vartijoina

Suomen suurpetokantojen runsauden seuranta perustuu pääasiassa petoyhdyshenkilöiden kirjaamiin suurpetohavaintoihin. Suurpetojen jälkiin ja jätöksiin perehtyneiden vapaaehtoisten avustajien verkosto on toiminut vuodesta 1978. Tällä hetkellä heitä on noin 2500.

■■■ Jokaisen riistanhoitoyhdistyksen alueella toimii vähintään yksi petoyhdyshenkilö. Keskimäärin heitä on riistanhoitoyhdistyksessä kahdeksan. Pitkästi petoyhdyshenkilöiden aktiivisuudesta riippuu, kuinka kattavaa ja laadukasta tietoa suurpetokantojen tilasta riistan tutkimus tuottaa riistahallinnon päätöksenteon pohjaksi.

Suurpetohavaintojen määrä on moninkertaistunut

Suurpetohavaintojen määrä on kasvanut rajusti. Vuosituhannen vaihteessa koko maassa kirjattiin noin 10 000 havaintoa. Vuonna 2016 suurpetohavaintoja kertyi yli 81 000. Ilveshavaintojen määrä on noussut reippaasti 2000-luvun alusta lähtien. Viime vuosina kasvu on ollut suurinta susihavainnoissa.

Kantojen kasvu ja levittäytyminen uusille alueille on lisännyt median kiinnostusta suurpetoja kohtaan. Myös petohavaintoverkosto on aktivoitunut. Lisääntyneen toimeliaisuuden syynä voi olla kantojen kasvun ja median kasvaneen kiinnostuksen lisäksi myös havaintojärjestelmän kehittyminen.

Sähköisen Tassu-seurantajärjestelmän käyttöönotto vuonna 2009 koulutuksineen ja etuineen on lisännyt petohavainnoinnin aktiivisuutta. On selkeä etu, että havainnot ovat käytettävissä ilman viivettä. Järjestelmän mahdollistama lähes reaaliaikainen havaintojen seuranta on luonut aivan uusia lieveilmiöitä. Erityisesti alueilla, joilla susikonflikti on kärjistynyt, spekulointi havaintojen oikeellisuudesta on lisääntynyt ja keskustelu sosiaalisessa mediassa käy ajoittain kuumana. Somessa kiehuvan sopan roiskeista ovat saaneet oman osansa myös petoyhdyshenkilöt. Tämä tekee heidän tehtävänsä entistä vaativammaksi.

Tärkeimpiä ovat pentuehavainnot

Suurpetokantojen arviointi perustuu pääasiassa pentuehavaintoihin. Kaikista pentueista tulisi saada kirjattua useita havaintoja, joissa on mitatut emon ja pentujen jäljet. Havaintoaineiston perusteella tutkimus arvioi pentueiden lukumäärän. Arvio perustuu tietoon pentueiden liikkuvuudesta, elinpiireistä ja niiden välisistä etäisyyksistä.

Kantojen koko saadaan kertomalla varmojen pentueiden määrä tutkimukseen perustuvilla lajikohtaisilla kertoimilla. Karhuja on kymmenen kertaa erillisten pentueiden määrää enemmän. Ilveksen kerroin on vastaavasti kuusi. Susien kanta-arvio perustuu tunnetuilla reviireillä asuvien susien määrään, johon lisätään parien ja laskennallisesti määritettyjen yksittäisten susien lukumäärä. Ahmojen lukumäärä perustuu havainto-

Pentti Sormunen, Västavalo

tietojen lisäksi Metsähallituksen tekemiin reittilaskentoihin.

Viime aikoina kanta-arviomenetelmien avuksi on otettu käyttöön DNA-pohjainen arviointimenetelmä. Menetelmän avulla voidaan laskea alueella asustavat erilliset yksilöt huomattavan tarkasti.

Petoyhdyshenkilön rooli

Petoyhdyshenkilön tärkein tehtävä on kerätä alueensa suurpetohavainnot, varmistaa ne ja ilmoittaa edelleen riistantutkimukselle. Tutkimuksen avustajana hänen tulee olla luotettava ja puolueeton suurpetoasiantuntija, joka kerää alueeltaan kattavasti laadukkaita havaintoja. Laadulla tarkoitetaan tietoja kuten aika, paikka ja jälkien mitat. Tehtävä ei ole helppo. Konfliktitilanteissa petoyhdyshenkilö voi leimautua metsästäjien edustajaksi tai petosuojelijaksi.

Koko suurpetojen kannanhoidon ketju kanta-arvioista yksittäisiin poikkeuslupapäätöksiin perustuu petoyhdyshenkilöiden keräämiin havaintoihin. Luonnonvarakeskuksen

tehtävä on tuottaa mahdollisimman tarkkoja kanta-arvioita. Niiden perusteella maa- ja metsätalousministeriö määrittää poikkeuslupien maksimimäärät ja Suomen riistakeskus ohjaa poikkeusluvalla alueille petohavaintojen perusteella.

Havaintojärjestelmän luotettavuus säilytettävä

On tärkeää, että järjestelmän luotettavuus säilyy. Petoyhdyshenkilön roolissa riippumattomuuden vaatimus on ehdoton. Petoyhdyshenkilö ei voi toimia tehtävässä, joka asettaa hänen kirjaamiensa havaintojen luotettavuuden kyseenalaiseksi. Tästä syystä petoyhdyshenkilö ei voi toimia esimerkiksi suurpetopoikkeuslupan hakijana. Myös some-keskusteluissa on muistettava riippumattomuus ja pysyvä faktoissa.

Petoyhdyshenkilöiden koulutuksessa kantavina teemoina ovat olleet roolin ja laadukkaiden havaintojen merkityksen ymmärtäminen. Tavoitteena on määrän sijasta saada tasalaatuisia kannanarvioinnin kannalta

oleellista tietoa. Pentuehavaintojen merkitystä ei voi liikaa korostaa.

Havaintojärjestelmän tulevaisuus

Petohavaintojärjestelmä toimii pääsääntöisesti hyvin eikä näköpiirissä ole korvaavaa järjestelmää. Tueksi tullaan käyttämään pannoituksia ja geneettisiä menetelmiä, mutta pitkälle tulevaisuuteen suurpetokantojen koon arviointi tulee perustumaan havaintoihin.

Kattavan ja laadukkaan havaintoaineiston turvaamiseksi on huolehdittava petoyhdyshenkilöiden jaksamisesta entistään vaativammassa tehtävässä. Petoyhdyshenkilöiden tukeminen, kouluttaminen ja roolin selkeyttäminen paikallisina asiantuntijoina ovat keinoja motivaation säilyttämisessä. Petoyhdyshenkilöverkoston tukemisessa Suomen riistakeskuksen ja Luonnonvarakeskuksen yhteistyö on välttämätöntä.

ESITTELYSSÄ PETOYHDYSHENKILÖ ILKKA LEPPÄNEN

Olen Leppäsen Ilkka, johtava petoyhdyshenkilö Saarijärven Lannevedeltä. Harrastukseni liittyvät luontoon, ulkona tulee liikuttua päivittäin ja käytännössä koira on aina mukana. Ensimmäinen oma nimikko-koira oli suomenpystykorva 13 vuoden ikäisenä. Sen jälkeen metsästyskaverina on ollut jämtlanninpystykorvia ja karjalan karhukoiria.

■ ■ ■ Kiinnostus suurpetoihin juontaa kansakoulu-aikeihin, ensimmäisen "asiantuntijaesitelmän" pidin koulussa karhusta kuusikymmentäluvun lopulla, lähteenä oli Taurino V. Mäen Metsästäjän tietokirja. Peto-yhdyshenkilön tehtävän aloitin 2000-luvun alussa, aikana jolloin havainnoista ilmoitettiin paperilistoilla kolmesti vuodessa.

Saarijärven suurpetotilanne

Saarijärven alueella liikkuu kaikkia kotimaisia suurpetolajeja. Havainnot karhuista kasvoivat 1990-luvun puolessa välissä. Viime aikoina alueella on ollut, pennut mukaan lukien, kymmenen eri yksilöä. Vuoden 2016 aikana karhuhavainnot kertyi 83.

Ilves ilmestyi 2000-luvun vaihteessa, ensin yksinäisiä kulkijoita ja sitten niille kavereita ja viimein pentueita. Kanta oli huipussaan kolmisen vuotta sitten. Sen jälkeen on tultu hieman alaspäin noin 15 yksilöön.

Ahmaa esiintyy nykyään säännöllisesti Saarijärvellä. Kanta on kasvanut viimeisen 5–6 vuoden aikana ja ensimmäiset pentuehavainnot tehtiin pari vuotta sitten pohjoisella Saarijärvellä. Eri yksilöitä on arviolta 5–6 ja havainnot kertyi vuoden 2016 aikana 37.

Susia esiintyy harvakseltaan. Pääsääntöisesti ovat yksinäisiä kulkijoita, jotka tulevat jostakin ja ovat matkalla jonnekin. Joitain havainnot on vuosien saatossa ollut pareista, mutta susilaumojia ei meillä esiinny. Vuonna 2016 havainnot oli 28.

Miten havaintosysteemi toimii?

Johtavan petoyhdyshenkilön lisäksi meillä on 14 avustavaa petoyhdyshenkilöä Tassu-oikeuksin eri kyläkunnilla ympäri Saarijärveä. Lisäksi meillä on muutama henkilö ilman Tassu-oikeuksia, jotka ilmoittavat heille tulleet havainnot Tassu-kavereille.

Käsitykseni on, että petoyhdyshenkilöverkosto toimii Saarijärvellä hyvin ja luotettavasti. Kaikki petoyhdyshenkilöille tulevat havainnot kirjataan ja etenkin pentuehavainnot varmistetaan petoyhdyshenkilöiden toimesta. Intoa ja ammattitaitoa asiaan löytyy.

Olen hyvillä mielin siitä, että saimme Saarijärven rhy:ssä petoyhdyshenkilöverkon toimimaan Tassuun varsin nopeasti. Välittömästi kun Tassu tuli sisäänajettua, tuli kyläkunnille lisää yhdyshenkilöitä ja sillä tiellä on jatkettu. Merkittäviä ongelmia ei ole ollut.

Kehittämistarpeita ja verkoston tulevaisuus

Alueemme toimintaan on suunniteilla muutama, kolme–neljä, uutta petoyhdyshenkilöä. Jos vielä löytäisimme nuoria innokkaita kavereita mukaan, niin turvataisiin tulevaisuutta. Lisäksi pitäisi löytää keinoja, joilla ihmisten tekemät havainnot tulevat vielä paremmin petoyhdyshenkilöiden tietoon.

Olisi hyvä järjestää avustaville petoyhdyshenkilöille lisää koulutusta. Myös positiivinen julkisuus mediassa on toiminnalle eduksi.

Toiminta vaatii jatkuvaa kehittämistä ja luotettavuudesta huolehtimista. Avainasemassa on avoin ja saumaton yhteistyö sekä informaation kulku petoyhdyshenkilöiden, Suomen riistakeskuksen ja Luken välillä.

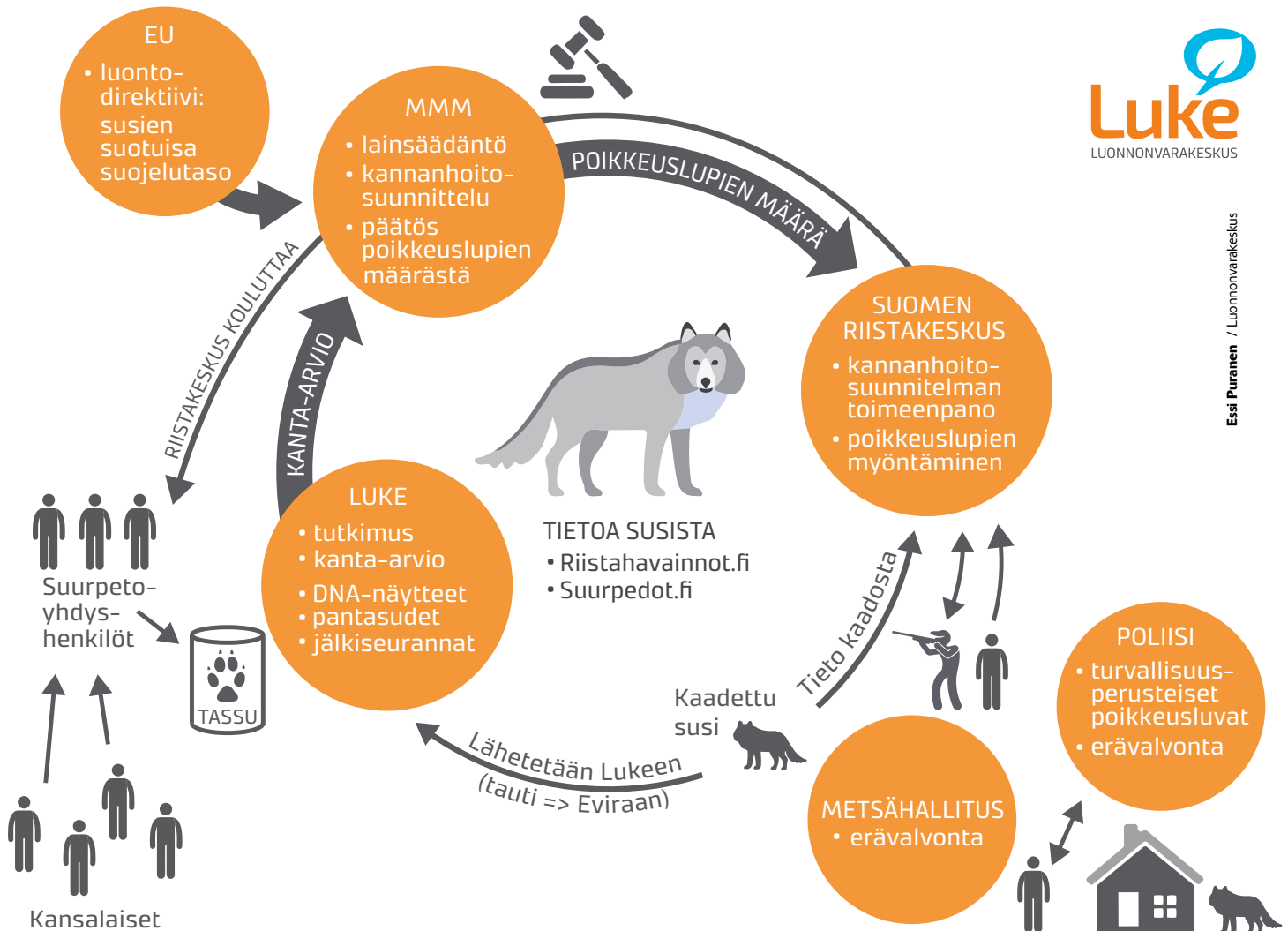
Anne Leppänen

Sinikka Jortikka, erityisasiantuntija, Luonnonvarakeskus

SUSIASIAT HOITUVAT YHTEISVOIMIN

Susiasioiden hoitaminen on monen tahon yhteistyötä, jossa kullakin toimijalla on omat vastualueensa.

- **Suomen riistakeskuksen** kouluttamat petoyhdyshenkilöt kirjaavat omat ja kansalaisten tarkastetut susihavainnot Tassu-järjestelmään. Tassun havainnot ovat perusta, jolta Luonnonvarakeskus (Luke) lähtee työstämään kanta-arviota.
- **Lukun** kanta-arvio kertoo Suomessa tavattujen susien määrän ja maantieteellisen jakautumisen.
- **Maa- ja metsätalousministeriö** tekee susikannan hoitosuunnitelmaa koskevat päätökset ja päättää mahdollisen metsästyksen sallimisesta. Lukun tuottama kanta-arvio on yksi päätöksenteon työkaluista. Ministeriö huomioi toimissaan myös Euroopan unionin luontodirektiivin, jossa säädellään muun muassa suden suojelua.
- **Suomen riistakeskus** vastaa hoitosuunnitelman toteutuksesta ja myöntää hakemusten pohjalta myöntämiskriteerien puitteissa poikkeusluvat metsästykseen.
- **Metsähallitus** ja **poliisi** huolehtivat, että metsästys tapahtuu säännöksiin mukaan. Poliisi voi myös antaa määräyksen esimerkiksi pihapiirissä toistuvasti liikkuvan ja turvallisuutta vaarantavan suden kaatamiseen. Kaadetusta sudesta tehdään ilmoitus Suomen riistakeskukseen, ja metsästetyt sudet toimitetaan Lukeen tutkittaviksi.
- **Elintarviketurvallisuusvirasto Eviraan** toimitetaan tautitapaukset ja muutoin, kuten liikenteessä kuolleet sudet.

Essi Puranen / Luonnonvarakeskus

RIISTATOIMIJAT

Julkinen riistakonserni

Maa- ja metsätalousministeriö

- johtaa uusiutuvien luonnonvarojen kestävä käytön politiikkaa
- valmistelee lainsäädäntöä osana valtioneuvostoa ja Euroopan unionin päätöksentekoa
- **ohjaa julkiseen riistakonserniin kuuluvia virastoja ja laitoksia**
- myöntää valtion talousarvion määrärahat
- päättää suurimmat sallitut saalismäärät ja metsästysaikojen rajoitukset ministeriön asetuksilla
- kansainvälinen yhteistyö muiden maiden, kansainvälisten sopimusten sekä järjestöjen kanssa
- www.mmm.fi

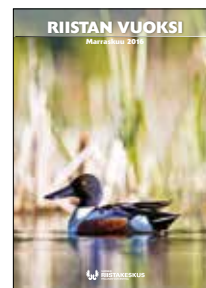

Suomen riistakeskus

- itsenäinen julkisoikeudellinen laitos
- 15 aluetoimistoa
- toteuttaa riistapolitiikkaa ja edistää kestävää riistataloutta
- tukee riistanhoitoyhdistysten toimintaa
- päättää pyynti- ja poikkeusluvista
- ylläpitää metsästäjärekisteriä, jossa kaikki yli 370 000 metsästäjää
- metsästyskortit, metsästäjävakuutus
- julkaisee Metsästäjä ja Jägaren sekä Riistan vuoksi -lehtiä
- Oma riista -palvelu
- www.riista.fi

**SUOMEN
RIISTAKESKUS**
FINLANDS VILTCENTRAL

Riistanhoitoyhdistys

- riistahallinnon paikallistason yksikkö
- vastaa kestävä riistatalouden edistämisestä toiminta-alueellaan
- hoitaa sille säädetyt julkiset hallintotehtävät
- suurriistavirka-apu, metsästäjäutkinnot, ampumakokeet

Metsähallitus, eräpalvelut

- toimii valtion alueilla
- kuuluu Metsähallituksen julkisten hallintotehtävien yksikköön
- myy metsästysluvat ja suunnittelee lupakiintiöt
- metsästysalueiden vuokraukset ja riistanhoito
- erävalvontaviranomainen
- julkaisee Kieppi-lehteä
- www.eraluvat.fi

**METSÄHALLITUS
FORSTSTYRELSEN**

TUTUIKSI

Julkinen riistakonserni

Luonnonvarakeskus Luke

- valtakunnallinen tutkimus- ja asiantuntijaorganisaatio
- tekee tutkimusta ja hoitaa lakisääteisiä viranomaistehtäviä
- julkaisee uutisia, asiakaslehteä, uutiskirjeitä, blogeja, artikkeleita ja riistatietoa
- tekee kannanarviot
- erilaiset lentolaskennat, riistakolmiot, vesilintujen pari- ja poikuelaskennat, hyljeseurannat jne.
- saalistilastot
- näytekereäyksien organisointi (usein yhdessä Suomen riistakeskuksen tai Eviran kanssa)
- www.luke.fi, www.riistakolmiot.fi, www.riistahavainnot.fi

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

- valvoo ja tutkii elintarvikkeiden turvallisuutta ja laatua sekä eläinten ja kasvien terveyttä
- julkaisee tutkimus- ja seurantaraportteja
- riistaeläinten tautiseurannat
- suurpetojen tautiseurannat yhteistyössä Luken kanssa
- riistaeläinten kuolinsyyselvitykset ja tautiepäilytutkimukset
- www.evira.fi

Vapaaehtoisjärjestö

Metsästäjäliitto

- metsästäjien etuja valvova vapaaehtoisjärjestö
- 16 itsenäistä piiriä
- jäsenenä seuroja ja henkilöjäseniä
- yli 150 000 jäsentä
- julkaisee Jahti ja Digi-Jahti -lehtiä
- Metso-leirit ja muu nuorisotoiminta
- vastaa metsästysampumakilpailuista
- Metsästysammunnan ABC -koulutus
- Reviiri-palvelu metsästysvuokrasopimusten hallintaan
- www.metsastajaliitto.fi

**SUOMEN
METSÄSTÄJÄLIITTO**
FINLANDS JÄGARFÖRBUND

Antti Impola, riistapäällikkö, Suomen riistakeskus

TUNGOSTA MAJAVAVESILLÄ

Simo Nurmela

Suomessa alkuperäinen laji euroopanmajava hävisi todennäköisesti liiallisen pyynnin johdosta 1800-luvun lopulla. Majava palautettiin uudelleen luontoomme 1930-luvulla. Vasta 1973 huomattiin, että osa palautusistutetuista eläimistä oli eri majavalajia, kanadanmajavaa. Molempien majavalajien esiintymisalueet ovat vuosikymmenten saatossa laajentuneet, ja lähestyvät uhkaavasti toisiaan. Suomen riistakeskus on laatinut euroopanmajavakannan hoito- ja kanadanmajavan levinneisyyden hallintaohjelman, joka lähtee tänä vuonna lausuntokierrokselle.

■■■ Norjalaisilla euroopanmajavilla tehdyistä palautusistutuksista ainoastaan Satakunnan Noormarkussa onnistuttiin. Suhteellisen suppealle alueelle Satakunnan, Pirkanmaan, Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakuntiin kehittyi euroopanmajavakanta, jonka kooksi arvioidaan nykyisin noin 3 000 yksilöä. Kannan geneettinen yksipuolisuus saattaa olla ongelma, sillä koko Lounais-Suomen kanta pohjautuu yhteen siirtoistutettuun naaraan. Suomessa euroopanmajavaa tavataan lisäksi harvalukuisena Länsi-Lapissa, jonne laji on todennäköisesti levinnyt Ruotsista.

Epähuomiossa tuodun kanadanmajavan istutuspopulaatioista suurin osa hiipui pois, mutta osasta muodostui vakiintunut ja lisääntyvä kanta. Euroopanmajavaa tehokkaampana lisääntyjänä kanadanmajava on levittäytynyt paikoitellen hyvin lähelle euroopanmajavan nykyisiä esiintymisalueita. Edelleen levittäytyessään kanadanmajava saattaa syrjäyttää euroopanmajavan. Näin kävi palautusistutusten yhteydessä alueilla, joille istutettiin molempia lajeja.

Tavoitteena yksi majavalaji

Arto Marjakankaan laatimassa euroopanmajavakannan hoito- ja kanadanmajavan levinneisyyden hallintaohjelmassa tavoitteena on edellä mainitun uhkakuvan torjuminen ja kanadanmajavan korvaaminen vähitellen euroopanmajavalla.

Kanadanmajavan poistopyynnit kriittisillä alueilla lounaisessa Suomessa ja Länsi-Lapissa, sekä puskurivyöhykkeiden muodostaminen eri lajien esiintymisalueiden välille ovat keskeisiä ohjelmassa esitettyjä toimenpiteitä. Vaikka majava on kertaalleen Suomesta pyydetty sukupuuttoon, on laaja-alaisen poistopyynnin toteuttaminen haasteellinen tehtävä. Koska pyynnin edetessä jäljelle jäävät yksilöt oppivat nopeasti hyvin aroiksi, poistopyynti todennäköisesti edellyttää tavanomaisesta poikkeavia pyyntikeinoja. Toimintaan tarvitaan selkeä yhteiskunnallinen hyväksyntä. Lisäksi on pohdittava, miten metsästäjät saadaan motivoitua pyyntiin? 1800-luvusta poiketen majavasaaliilla ei ole huomattavaa taloudellista arvoa.

Toissijaisena keinona ohjelmassa esitetään harkittavaksi euroopanmajavan siirtoistutuksia, uusien populaatioiden perustamiseksi tai nykyisten vahvistamiseksi. Uusien populaatioiden perustamiseen voisivat sopia lähinnä pohjoisen valtionmaat ja suojelualueet. Lounaisen Suomen majavapopulaation geenipohjan vahvistaminen saattaisi edellyttää ”uutta verta” esimerkiksi lajin pääpopulaatiosta Venäjältä tai Baltiasta. Kuten aina siirtoistutuksissa, ennen toteutusta on huolellisesti selvitettävä toimenpiteiden ekologiset, sosiaaliset ja taloudelliset vaikutukset, ja vaihtoehdot istutuksista mahdollisesti aiheutuvien riskien ratkaisemiseksi.

Majavalajien kannanhoitoon tarvitaan edelleen tietoa. Eri lajien nykyisestä levinneisyydestä ja kannan koosta kaivataan lisätietoa varsinkin Lapissa, lounaisen Suomen populaation genetiikasta olisi niin ikään tarpeen saada vertailevaa tutkimustietoa. Environmental-DNA eli eDNA-menetelmät sekä sähköinen tiedonkeruu Suomen riistakeskuksen Oma riista -palvelun kautta tarjoavat uusia mahdollisuuksia tiedon lisäämiseksi.

Euroopanmajavaa halutaan suosia

Ohjelman laatimisen yhteydessä kesällä 2015 järjestettiin eri intressiryhmille kohdennettu kysely majavakannan hoidosta. Vastauksia tuli yli 300, painottuen nykyisille euroopanmajavan esiintymisalueille ja niiden lähialueille. Puolet vastaajista oli metsästäjiä ja kolmannes yksityisiä maanomistajia ja valtion metsätalouden edustajia.

Puolet metsätalouden edustajista ja enemmistö muissa sidosryhmissä kannatti euroopanmajavan levinneisyyden laajenemista nykyisestä. Kaikissa sidosryhmissä enemmistö kannatti kanadanmajavien poistoa tilan luomiseksi euroopanmajaville. Sen sijaan euroopanmajavien mahdolliset siirtoistutukset saivat vähemmän kannatusta ja enemmän vastustusta.

Vuosikymmenien prosessi

Majavien kannanhoito on pitkäjänteistä toimintaa, jonka tulokset näkyvät todennäköisesti vuosikymmenien kuluessa. Tulokset edellyttävät taloudellisia resursseja sekä tiivistä ja avointa yhteistyötä metsästäjien, maanomistajien ja tutkimuksen kesken.

Euroopanmajavan ja kanadanmajavan nykyinen levinneisyys Suomessa ja lähialueilla (Lähteet: Ermala 1996, Halley ym. 2012, Parker ym. 2012, Kauhala 2015).

Reima Laaja, riistasuunnittelija, Suomen riistakeskus

Oma riista -palvelu

AUTTAA SRVA-

Timo Savunen

-TOIMIJOITA

Riistanhoitoyhdistysten jäsenten tekemän suurriistavirka-avun (SRVA) tehtävämäärän ja työskentelyn laadun seurantaan on kehitetty yhtenäinen menettelytapa. Riistanhoitoyhdistysten toiminnan helpottamiseksi SRVA-tietojen keruu siirtyi Oma riista -palveluun.

■■■ Suurriistavirka-apu on riistanhoitoyhdistysten ylläpitämä organisaatio, joka välittää poliisille metsästäjien virka-apua suurriistakonflikteissa. Tavallisimpia SRVA-tehtäviä ovat kolareissa loukkaantuneiden hirvieläinten, suurpetojen ja villisikojen jäljestäminen sekä suurpetojen karkotukset taajaan asutulta alueelta.

SRVA-toiminnan perusteena ovat riistahallintolaki sekä poliisin ja riistanhoitoyhdistysten väliset sopimukset. Tehtävä käynnistyy aina poliisin antamalla määräyksellä.

Suurin tehtävämäärä SRVA-toimijoille tulee liikenteen hirvieläinonnettomuuksien jälkiselvittelyissä. Suurpetoihin liittyvät tapaukset ovat liikenneonnettomuuksia ja karkotuksia asutuksen tai ravintokohteiden tuntumasta.

Kirjauksista kertyy arvokasta tietoa

Keski-Suomen ja Varsinais-Suomen riistanhoitoyhdistykset testasivat Oma riista -palvelun uutta SRVA-ominaisuutta viime vuonna yli 1300 tapahtumakirjauksella. Vuoden 2017 tammikuussa palvelu tuli käyttöön kaikkien riistanhoitoyhdistysten SRVA-toimijoille.

Oma riista -palvelun kautta tehtävät tapahtumakirjaukset on pyritty tekemään mahdollisimman helpoiksi. Vaikka kerättävissä tiedoissa keskitytään olennaiseen, tietoa voidaan käyttää moniin eri tarkoituksiin. Kuolleiden hirvieläinten lajin, sukupuolen ja ikäjakauman lisäksi saadaan taustatietoa esimerkiksi riista-aitojen suunnitteluun ja varoitusmerkkien asetteluun.

Riistanhoitoyhdistys saa tehtyä kirjatusta SRVA-tapahtumista helposti erilaisia yhteenvetoja. Kirjauksia voidaan hakea eläinlaji- tai tapahtumakohtaisesti. Tehtävät saadaan haettua myös karttapohjalle, jonka avulla riistanhoitoyhdistys saa tietoa hirvieläinkantojen kehityssuunnasta. Eläinten määrällä on yhteys kolareiden määrään.

SRVA-toimijat kirjaavat palveluun myös tehtäviin käyttämänsä työajan. Kertyvät talkootuntimäärät tulevat olemaan melkoisen suuria. SRVA-toiminta on yksi esimerkki metsästäjien tekemästä mittavasta talkootyöstä, josta hyötyy koko yhteiskunta.

SRVA-tehtävän suorittajan tunnistaa keltaisesta SRVA-logollisesta liivistä.

Klaus Ekman, viestintäpäällikkö, hyvinvointia riistataloudesta -prosessi

RIISTATALOUDEN YRITYSTOIMINNAN HAASTEET

Suomalainen riistatalous on suuren muutoksen keskellä. Yhä suurempi osa metsästäjistä ei asu metsästysmaidensa lähetyvillä. Nämä taajamissa asuvat metsästäjät voivat olla metsästysseurojen jäseniä tai olla olematta. Yhteistä heille on se, että he ovat kasvava asiakaspotentiaali maaseudun riistatalousyrittäjille.

Aku Ahlholm

Metsästyksen murros luo uusia mahdollisuuksia esimerkiksi ohjelmapalveluyrittäjille.

■ ■ ■ Metsästyksen murros ja siihen liittyvä harrastuksen jonkin muotoinen kaupallistuminen on Suomessa tapahtunut selkeästi muuta pohjola myöhemmin. Suomessa metsästystarvikekauppa ja metsästysmahdollisuuksien tarjoaminen rahaa vastaan lähti liikkeelle vasta 1990-luvun loppupuolella.

Jos aseet ja patruunat jätetään pois laskuista, käynnistyi muu tarvikekauppa koirien paikannuslaiteista. Suomi on koiratutkien kotimaa ja markkinoille ilmestyi nopeasti useita toimijoita. Seuraava iso askel oli uusi aselaki 1990-luvun lopulla, joka johti massiiviseen asekaappien valmistukseen ja markkinointiin. Niitä seurasivat tekstiilit, veden ja tuulenpitävät kalvot, kengät ja saappaat. Sen jälkeen tapahtunut digiloikka gps-paikannukseen ja älypuhelimien on mullistanut metsästyksen kulutustotumukset totaalisesti. Nyt metsästyksen panostetaan rahallisesti aivan kuten muihin harrastuksiin.

Metsästysmahdollisuuksia kaupan

Muuttuva metsästäjäkuva on avannut kokonaan uudet markkinat metsästysmahdollisuuksien tarjoajille. EU-jäsenyyden myötä monet maatilataloutta harjoittavat yrittäjät ottivat liitännäiselinkeinoksi riistatalouden ja siihen liittyvien erilaisten palvelujen tuottamisen ja myymisen. Muutos näkyy selvästi myös vanhoja Metsästäjä-lehtiä selaamalla. Vuoden 1995 jälkeen Metsästäjä-lehden rivi-ilmoituspalstan Metsästystä tarjotaan -osan volyymi kolminkertaistui nopeasti. Samanaikaisesti riistalintujen tarhaus lisääntyi ja laajentui. Lähes jokaisella kylällä joku kasvatti fasaaneja metsästystarkoituksessa, myös heinäorsien ja peltopyiden tarhaus lisääntyi.

Kotimaisen kysynnän kasvu on tietysti lisännyt tarjontaa ja metsästyspalveluita eri muodoissaan tarjoavia yrityksiä on jo pitkälti yli 200. Yrittäjyydessä on haasteensa. Suomen riistakeskus järjesti viime kesänä yhdessä Riihimäen Erämessujen kanssa ensimmäisen Eräverkostoitusseminaarin, johon toimijoita oli kutsuttu keskustelemaan alan haasteista ja kehitystarpeista. Tilaisuuden jatkona järjestettiin tammikuussa Riistapäivien yhteydessä Erätalousfoorumi.

Koulutusta, neuvontapalveluita ja verkostoitumista

Toimijoiden usein esiin nostama ongelma on alan koulutuksen puute ja koulutetun henkilöstön löytämisen vaikeus. Suomessa riista-alan koulutus on varsin ohuissa kanti-missa. Tarjolla on eräopaskursseja, riistames-tarin näyttötutkinto ja siihen valmentavia kurssseja sekä yliopistokoulutusta Helsingin yliopistossa. Näillä tutkinnoilla on varsin

vähän tekemistä riistatalousyrittämisen tarpeiden kanssa: koulutusta ja neuvontaa yrityksen perustamisesta ja pyörittämisestä, asiakassegmentoinnista ja asiakastarpeista, palvelu- ja tuotemuotoilusta aina normaaliin asiakaspalveluun. Nokipannukahvivalmius ei enää riitä.

On pystyttävä rakentamaan oman ydinosaamisen tueksi verkosto, josta löytyy omaa osaamista täydentäviä palvelun osa-alueita. Näistä kokoamalla saadaan erilaisia asiakkaita tyydyttäviä palvelukokonaisuuksia. Itse ei kannata tehdä kaikkea, vaan keskittyä omiin vahvuuksiin ja erityisosaamiseen.

Metsästysseurojen rooli tarkasteluun

Toinen akuutti kysymys on metsästysseurojen roolin selkeyttäminen. Tänä suurin osa kaupallisista metsästysmahdollisuuksista myydään yhden maanomistajan eli suurten yksityisten maanomistajien, yhtiöiden, Metsähallituksen tai yhteismetsien alueilla. Näissä kohteissa on helppo jakaa metsästyksen tuottama taloudellinen hyvinvointi maanomistajan tai metsästysoikeudenhaltijan ja metsästyspalvelun tuottajan kesken. Suurella osalla yksityismaista metsästys-oikeus on metsästysseurojen tai metsästysseurueiden hallinnassa. Tällaisessa tapauksessa riistatalouden tuoton oikeudenmukainen jakaantuminen ajautumatta niin sanotun harmaan talouden alueelle, ei ole aina helppoa. Metsästysseurat ovat yleishyödyllisiä yhdistyslain nojalla toimivia yhteisöjä, eikä niiden toiminnan tarkoitus ole tuottaa taloudellista voittoa. Jos seura saa tuloja, missä vaiheessa niistä on ryhdyttävä maksamaan tuloveroja tai arvonlisä-veroja?

Metsästysvuokrasopimuksissa määritellään monia edellä mainittuja asioita. Suomen riistakeskuksessa on tarkoitus jo kuluvana vuonna aloittaa valmistelu erilaisten sopimusperusteiden ja -ehtojen aikaansaamiseksi. Malleja on jo nyt moneen lähtöön: Pohjois-Karjalassa Yrjö Laakkosen lanseeraama malli, jossa metsästysoikeudesta maksetaan esimerkiksi työllä ja valvontavelvollisuudella. Mallia rakennetaan myös Jyväskylän ammattikorkeakoulun, Suomen riistakeskuksen ja Luonnon- ja riistanhoitosäätiön Riistatalouden liiketoimintamallien aktivointi -hankkeessa. Yhdessä Luonnonvarakeskuksen kanssa arvotetaan vapaaehtoisuutta ja riistanhoitoa. Arvottamisen kautta saadaan uusia tapoja korvata tai maksaa maanomistajalle metsästysoikeudesta.

Haasteita siis riittää, mutta nyt on riistatalouskin siirtymässä Suomessa ”talousvaiheeseen”, joka tuottaa hyvinvointia suomalaisille aluetaloudesta aina kansantalouteen asti. Yrittäkäämme siis yhdessä!

Riistan vuoksi

Suomen riistakeskuksen julkaisema Riistan vuoksi -lehti kertoo riistaeläinkantojen hoitosuunnitelmien taustoista, suunnitelmien etenemisestä ja tuloksista sekä käsittelee riistapolitiikan ajankohtaisia aiheita. Riistan vuoksi on tarkoitettu Suomen riistakeskuksen sidosryhmille ja muille riistapolitiikasta kiinnostuneille.

Hoitosuunnitelmissa asetetaan päälinjat ja tavoitteet riistaeläinkantojen pitkäjänteiselle hoidolle. Maa- ja metsätalousministeriö johtaa työtä ja vahvistaa Suomen riistakeskuksen valmistelemat suunnitelmat, joiden muotoutumista edeltää kaksi alueellista kuulemiskierrosta. Valtakunnallinen riistaneuvosto ja alueelliset riistaneuvostot osallistuvat työhön sovittamalla yhteen eri tahojen näkemyksiä. Kansalaisilla on mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa hoitosuunnitelmien valmisteluun avoimissa sidosryhmä- ja yleisötilaisuuksissa.

Suomen riistakeskus

riista.fi

Neuvonta

029 431 2001
asiakaspalvelu@riista.fi

Kirjaamo

kirjaamo@riista.fi
Sompiontie 1, 00730 Helsinki

- Etelä-Häme, Lukiokatu 14,
13100 HÄMEENLINNA, *etela-hame@riista.fi*
- Etelä-Savo, Virastotie 3 as 2,
51900 JUVA, *etela-savo@riista.fi*
- Kaakkois-Suomi, Pikkuymppyräkatu 3 A,
49400 HAMINA, *kaakkois-suomi@riista.fi*
- Kainuu, Syväyksenkatu 1 B 27,
89600 SUOMUSSALMI, *kainuu@riista.fi*
- Keski-Suomi, Kauppakatu 19 A 7,
40100 JYVÄSKYLÄ, *keski-suomi@riista.fi*
- Lappi, Vanamokatu 3 D,
96500 ROVANIEMI, *lappi@riista.fi*
- Oulu, PL 35 (Ratatie 41),
91501 MUHOS, *oulu@riista.fi*
- Pohjanmaa, Vapaudentie 32-34 B 22,
60100 SEINÄJOKI, *pohjanmaa@riista.fi*
- Pohjois-Häme, Labkotie 2,
36240 KANGASALA, *pohjois-hame@riista.fi*
- Pohjois-Karjala, Teollisuuskatu 15,
80100 JOENSUU, *pohjois-karjala@riista.fi*
- Pohjois-Savo, Kiekkotie 4,
70200 KUOPIO, *pohjois-savo@riista.fi*
- Rannikko-Pohjanmaa, PL 16, (Pitkäkatu 4),
66531 KOIVULAHTI, *rannikko-pohjanmaa@riista.fi*
- Satakunta, Porintie 9 B 6,
29250 NAKKILA, *satakunta@riista.fi*
- Uusimaa, Sompiontie 1,
00730 HELSINKI, *uusimaa@riista.fi*
- Varsinais-Suomi, Kuralankatu 2,
20540 TURKU, *varsinais-suomi@riista.fi*